

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
August 26, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 26, 1997

Nr. 165

Parašų už Valdą Adamkų rinkimas — politinis spaudimas

Vilnius, rugpjūčio 26 d. (BNS) — Pirmadienį Katedros aikštėje prasidėjusią „Akciją už Valdą Adamkų“ jos organizatoriai vadina politiniu spaudimu. Vyriausiosios rinkimų komisijai (VRK), tačiau pats Valdas Adamkus pažymi, kad tai tik atvires žmonių valios pareiškimas.

Pirmadienio popietę Katedros aikštėje susirinko daugiau kaip 200 žmonių, tarp kurių buvo ir JAV gamtos apsaugos remėjų, ir jo kritikų.

Tačiau remėjams teko net rikiuotis į eilę, kad pasirašytų už V. Adamkaus įregistravimą kandidatu į prezidentus.

Tarp susirinkusių taip pat sukinėjosi merginos su agitaciniais marškinėliais bei būrelis policininkų.

Šia akcija siekiama iki rugpjūčio 10 dienos surinkti pusę milijono Lietuvos gyventojų parašų už V. Adamkaus įregistravimą kandidatu į Lietuvos prezidentus.

Tiesiai iš oro uosto šiek tiek pavėlavęs į akciją atvyko ir

pats V. Adamkus, kurį tuojau apsupo žmonių būrys. Vieni jį sveikino, kiti įkalbinėjo nedalyvauti prezidento rinkimuose.

„Jei pavyktų ši akcija, tai būtų Lietuvos žmonių sentimentų ir atviros valios pareiškimas. Aš nematau juridinės ar kitokios reikšmės“, sakė V. Adamkus žurnalistams.

V. Adamkaus rinkimų štabo vadovas Vidmantas Stanulis žurnalistams pabrėžė, kad tai politinė, o ne teisinė akcija, kuria siekiama daryti spaudimą VRK.

Parašus visoje Lietuvoje renka tūkstantis žmonių. Palangoje, kur ši akcija prasidėjo penktadienį, jau surinkta apie 4,000 parašų.

Politikai ir teisininkai nesutaria, ar Amerikoje nuolat gyvenantis, bet Lietuvoje registruotas ir dažnai besilankęs V. Adamkus gali kandidatuoti prezidento rinkimuose dėl įstatymo numatyto trejų metų sėslumo reikalavimo.

Seimo vicepirmininkas apskundė A. Butkevičių etikos komisijai

Vilnius, rugpjūčio 22 d. (BNS) — Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Andrius Kubilius kreipėsi į parlamentą etikos ir procedūrų komisiją, prašydamas įvertinti baudžiamojon atsakomybės patraukto parlamentarą Audriaus Butkevičiaus kaltinimus Vytautui Landsbergiui.

Apie savo pareiškimą, A. Kubilius pranešė penktadienį.

Antradienį neeiliniame Seime posėdyje A. Butkevičius teigė, neva V. Landsbergis buvo susitikęs su teisingumo ieškomo susivienijimo EBSW prezidentu Gintaru Petriku, prieš šiam „dingstant iš Lietuvos“, neva A. Butkevičius pokalbyje su Seimo pirmininku Palūšėje (Ignalinos raj.) buvo pasiūlyta dirbti V. Landsbergio rinkimų štabe, neva tame pat susitikime kalbėta apie buvusio KGB darbuotojo knygą, kurioje esą aprašomi V. Landsbergio ryšiai su sovietų

spectarnyba.

Sie tvirtinimai buvo pasakyti A. Butkevičiaus kalboje Seime svarstant prokuratūros prašymą leisti patraukti baudžiamojon atsakomybės šį Seimo narį, kaltinamą mėginimu apgauti būdu užvaldyti svetimą turtą stambiu mastu.

Kita dieną Seimo pirmininkas V. Landsbergis paneigė parlamentaro žodžius.

A. Kubilius savo pranešime teigia, kad melas ir šmeižtas yra nesuderinami su Seimo nario duotu pasižadėjimu „sąžiningai tarnauti Lietuvai“. „Taigi A. Butkevičius išnaudojo garbingą Seimo tribūną akivaizdžiai neetiškai veiksmui — melo ir šmeižto skleidimui“, pažymi vicepirmininkas.

Etikos ir procedūrų komisijos A. Kubilius paprašė pateikti siūlymus kokių priemonių turėtų imtis Seimas, kad parlamento pakyla nebūtų tam naudojama.

Pareikštas nepasitikėjimas sveikatos apsaugos ministru

Vilnius, rugpjūčio 25 d. (BNS) — Lietuvos profesinių sąjungų centro taryba reiškia nepasitikėjimą sveikatos apsaugos ministru Juozu Galdikiu ir kreipėsi į Seimo frakcijas, ragindama pareikšti jam skundą.

Tai spaudos konferencijoje pirmadienį pranešė profesinių sąjungų centro tarybos pirmi-

ninkas Algirdas Kvedaravičius.

Profesinių sąjungų manymu, Sveikatos apsaugos ministerija nesugebėjo pasiruošti sveikatos draudimo sistemos įgyvendinimui, vienvaldiškai pakeitė sanatorinio gydymo kompensacijų tvarką, tuo sumažindama daugeliui žmonių galimybę gydytis sanatorijose.

Sveikatos apsaugos ministras taip pat kaltinamas naujų kompensuojamų vaistų sąrašo patvirtinimu, pagal kurį daug nepasiturinčių žmonių nepajėgs nusipirkti būtinų vaistų.

„Laikome savo pareigą, o ne malonumą kritiškai vertinti šios vyriausybės ir atskirų ministrų darbą“, sakė LDDP vadovas Česlovas Juršėnas toje patioje spaudos konferencijoje. Pasak jo, kuo labiau artėja Seimo sesija, tuo labiau opozicija bręsta siūlyti vieno ar kelių skundų šios vyriausybės ministrams svarstymą.

Vašingtonas. Rugpjūčio 20 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone buvo surengtas priėmimas, kurio metu Lietuvos prezidento Algirdo Brazauskio 1997 m. liepos 1 d. dekretu, už nuopelnus Lietuvai, kultūrai, mokslui ir švietimui 5-ojo laipsnio Gedimino ordinu buvo apdovanotas kunigas Vincas Valkavičius. Priėmimo metu Lietuvos ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas pasveikino ir padėkojo kun. V. Valkavičiui už ilgametį Lietuvos vardo garsinimą savo kūryba ir istoriniais veikalais. Padėjęs ekonomikai Linas Orentas pristatė kun. V. Valkavičių, trumpai papasakodamas apie šį gerai žinomą muziką, istoriką, užsienio lietuvių veikėją, nenuilstantį JAV lietuvių jaunimo dvasios auklėtoją, daugelio leidinių redaktorių. Susirinkusieji galėjo susipažinti su kunigo raštais, knygomis, straipsniais, recenzijomis surengtoje parodoje bei išklausti jo smulkiu puikiai atlikto Maiironio „Lietuva brangi“ kūrinio.

Ramūno Astrausko nuotr.: (iš kairės) Bostono vyskupas John B. McCormack, D. D., atvykęs pasveikinti apdovanojimo, kun. Vincas Valkavičius ir Lietuvos ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas.

Popiežius Jonas Paulius II Paryžiuje meldėsi ir lietuviškai

Paryžius, rugpjūčio 23-24 d. (Reuters-BNS) — Dešimtys tūkstančių jaunųjų pasaulio katalikų šeštadienį „apjuose“ Paryžių 36 km ilgio „brolybės grandine“, kai tuo tarpu Jono Pauliaus II vizito garbei džiaugsmingai gaudė bažnyčių varpai.

Jaunimo grandinė išsitiesė aplink mieste esantį didelių prospektų žiedą. Bažnytinė radijo stotis „Notre-Dame“ davė signalą, ir daugybė jaunųjų maldininkų pusantros minutės sustojo gatvėse, susiėmė už rankų. Tai buvo vienas svarbiausių 12-ųjų Pasaulinių jaunimo dienų renginių.

Po to jie sugiedojo „Himną džiaugsmai“ iš Ludvig van Beethoveno IX simfonijos. Tuo metu aidint bažnyčių varpams, linksmi vairuotojai kantriai laukė ir spaudė automobilių signalus.

Pasak organizatorių, „grandinėje“ dalyvavo net 300,000 žmonių.

Tuo tarpu šiaurinėje Pary-

žiaus dalyje maždaug 200 demonstrantų dalijo nemokamus prezervatyvus protestuodami prieš griežtą popiežiaus moralės mokymą. Anksčiau ši grupė grasino išardysianti „gyvają grandinę“, tačiau policija neleido.

Tuo tarpu popiežius laikė šv. Mišias 350,000 žmonių iš 135 valstybių, kurių daugelis vilkėjo spalvingus tautinius kostiumus, grojo gitaromis, tamburinais ir afrikietiškais būgnais.

„Mano labai brangus jaunime, Bažnyčiai tavęs reikia; jai reikia jūsų pasižventimo Evangelijos tarnybai. Popiežius taip pat deda į jus viltį“, sakė Jonas Paulius II 13 amžiaus romėniškojo stiliaus Sent Etjen Diu Mon bažnyčioje. Maldos buvo sakomos penkiomis kalbomis — mongolų, ki-swahili, portugalų, lietuvių ir italų.

Simtai tūkstančių užsimiegojusių jaunųjų maldininkų, pernakvojusių Paryžiaus hipo-

drome po atviru dangumi, sekmdienį atsisveikinimo šv. Mišiose džiaugsmingai sutiko popiežių Joną Paulių II.

Policijos duomenimis, sekmdienio mišiose dalyvavo daugiau nei milijonas žmonių. Šventą Tėvą žmonės sveikino džiaugsmingais šūkiais ir dainomis. Minioje buvo matyti daugybės valstybių vėliavos, tarp jų ir Izraelio.

I baigiamąsias Pasaulio jaunimo dienos ceremonijas atvykęs popiežius, nepaisant neįprastos jo amžiui vakarykštės dienotvarkės, atrodė gerai pailšęs.

Keturių dienų kelionė, Paryžių sukvietusi minias jaunųjų maldininkų, pranoko visus organizatorių lūkesčius ir tapo popiežiaus triumfu.

Žemė Lietuvos ūkininkams matuos tūkstantis matininkų

Vilnius, rugpjūčio 25 d. (BNS) — Daug žemės ir miškų ūkio reformos valdininkų pakais matininkai. Jų dabar yra apie 500, o ateityje bus parengta apie 1,000.

Žemės ūkio reformos valdymo struktūra keičiama iš esmės. Dabar reforma vykdyt apskritys ir jų tarnybos, o valdininkų ir projektuotojų santykis pasikeis pastarųjų naudai, sakė Žemės ir miškų ūkio ministerijos žemėtvarkos ir žemės apskaitos departamento direktorius Edvardas Raugalas spaudos konferencijoje pirmadienį.

Paprastesnis valdymas, nauji įstatymai ir numatyti skubios tvarka priimti aktai, ministerijos pareigūnų nuomone, turi paspartinti jau septynerius metus vykdomą, tačiau dar tik įpusėjusią žemės reformą.

Ministerija jau įteikė vyriausybei pilietinių nuosavybės teisių ir išlikusių nekilnojamojo turto atkūrimo tvarką ir tiki, kad ji bus patvirtinta šį trečiadienį. Be to, skubos tvarka Seimui iki rugpjūčio 15-osios bus pateiktas Žemės įstatymo projektas, Žemės nuomos įstatymo projektas bei Civili-

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir Elta žinių agentūrų pranešimais).

Betliejus. Vakarų Krantas. Protestuodami prieš savo miesto blokadą, pirmadienį Betliejus gyventojai sugriovė dalį barikados, kurią iš akmenų ir cemento blokų pastatė Izraelio kareiviai. Grupė protestuotojų išstumdė betono luitus, kurie turėjo užtvirti kelią iš miesto išvažiuojančiam ir įvažiuojančiam transportui. Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu pirmadienį pareiškė, kad Izraelis sumažins judėjimo apribojimus, jei palestiniečiai bendradarbiaus sulaukiant karinguosius islamistus.

Kanbera. Australija pirmadienį pranešė, kad svarsto galimybę įsigyti tolimo nuotolio sparnuotųjų raketų. Specialistai tokį žingsnį iš karto pavadino būsimu veiksmu Pietryčių Azijos ginklavimosi varžybų pradžia. Vienas ministerijos pareigūnas sakė, kad jei bus įsigyta panašių į 1,500 km nuotolio „Tomahawk“ raketų, jos greičiau atliks ginkluotės pastiprinimo, o ne egzistuojančios Australijos puolamųjų bombonešių „F-111“ eskadrilės pakaitalo vaidmenį. Australijos „F-111“ bombonešiai tarnauja jau daugiau nei 20 metų ir bus tinkami naudoti iki 2020 metų.

Maskva. Rusijos Valstybės Dūmoje veikianti komisija „AntiNATO“ laiko pirmadienį Juodojoje jūroje prasidėjusias Ukrainos ir Amerikos pratybas „Sea Breeze 97“ atvirai priešiška Rusijai akcija. Pratybos apibūdintos kaip akcija, kuria siekiama „dirbtinai išpūsti Rusijos ir Ukrainos susipriešinimą“, įvesti įtampą Juodosios jūros regione. „Kaip rodo Jugoslavijos ir kai kurių kitų valstybių patyrimas, vadinamosiomis humanitarinėmis ir taikos palaikymo operacijomis dažnai slepiamas pasirengimas kovos veiksmams“, sakoma pareiškime.

New Yorkas. George Soros sakosi naudojantis savo turtus prieš Amerikos narkotikų politiką, kadangi politikams neįtenka drąsos patiems tai padaryti. „Mūsų narkotikų politika yra beprotiška“, sakė jis interviu, paskelbtame šios savaitės žurnalo „Time“ numeryje. „Nė vienas politikas negali atsistoti ir pasakyti, ką dabar sakau aš, nes tai kartuves — tikra mirtis elektros keidėje“. Milijardierius per 5 metus grupėms, kovojančioms Amerikos karui prieš narkotikus, skirs 15 milijonų dolerių.

Varšuva. „Jeigu Lenkijos Seimas pareikš nepasitikėjimą vyriausybe, esu pasirėngęs atsistatydinti“, pareiškė Lenkijos premjeras Włodzimierz Cimoszewicz. Sekmdienį kalbėdamas per Lenkijos radiją, jis kartu priminė, kad Lenkijos prezidentas jo atsistatydinimo nesiruošia priimti. W. Cimoszewicz pasakė, kad laukia, kada Lenkijos Seimas svarstys Valstiečių sąjungos pareišką nepasitikėjimą vyriausybe. „Jo atsiimti jau negalima“, pabrėžė Lenkijos premjeras.

Beijing. Kinija pirmadienį paneigė JAV Kongreso Atstovų Rumų nario kaltinimus, neva ji žlugdo Tibetą, bei pavadino juos šmeižtu. „Atstovas Frank R. Wolf, į viską žvelgdamas pro spalvotus akinius, neapgalvotai apšmeižė Kiniją, nekrempdamas dėmesio į didelį Tibeto progresą visose srityse“, pareiškė užsienio reikalų ministerijos atstovas Tang Guoqiang.

Tokio. Japonijos premjeras Ryutaro Hashimoto šeštadienį sveikino susitarimą atnaujinti seniai įstrigusį santykių normalizavimo procesą su savo buvusia kolonija Šiaurės Korėja. Šis susitarimas, pasiektas po dvi dienas Pekine vykusių derybų lygio derybų, siūlo atnaujinti derybas ambasadorių lygiu. Be to, jis netrukus atvers kelią už Š. Korėjos gyventojų ištekėjusioms japonėms aplankyti savo tėvynę, pranešė Japonijos URM atstovai.

Seulas. Pietų Korėja rugpjūčio 23 d. pranešė suteiksianti komunistinei Šiaurės Korėjai naują maisto ir kitos pagalbos paketą, kurio vertė 10 mln. dolerių. Tuo P. Korėja reagavo į jos priešišką kaimynę ištikusius potvynius, sausrą ir gresiantį badą.

Bona. Vokietijos savaitraštis „Bild am Sonntag“ sekmdienį pranešė, jog kancleris Helmut Kohl ateinančių mėnesių ketina pakeisti savo persidariusį finansų ministrą ir kai kuriuos kitus nepopuliarius vyriausybės narius. Laikraščio teigimu, finansų ministras Theo Waigel kanclerio nemalonę užsitraukė iš anksto paskelbdamas, jog kitais metais ketina pasitraukti iš užimamų pareigų. Politikos apžvalgininkų nuomone, ministras, paskelbęs apie ketinimą atsistatydinti, negali sėkmingai parlamente kovoti už siūlomus mokesčių sistemos pakeitimus, o užsienyje — ginti Vokietijos siekius įvedant vieningą valiutą. Spėjama, kad bus atleisti dar du ministrai — Vidaus reikalų ir Konstitucijos.

Beijing. Vykdydama valstybinę kampaniją prieš nusikalstamumą, 1996 m. Kinijos valdžia įvykdė 4,367 mirties nuosprendžius, rašoma antradienį išleistame „Amnesty International“ pranešime. Kinija smarkiai lenkia Ukrainą, kuri pernai buvo antra pagal įvykdytų mirties nuosprendžių skaičių (167), sakoma pranešime. Londone įsikūrusi žmogaus teisių organizacija teigia, kad tikrasis mirties bausmių skaičius yra dar didesnis.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 26 d.: Zefirinas Adelinda, Gailute, Valmantas 1604 m. perkeltos Šv. Kazi miero relikvijos. 1920 m. Lietuvos kariuomenė įžengė į Vilnių.

Rugpjūčio 27 d.: 21 eilinis sekmdienis; Monika, Cezarijus, Gaudas, Aušrinė, Eimantas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

BERŽO GRYBAS

Sergantiems kai kuriais virškinimo sutrikimais, liaudies medicina liepia gydytis virta juodąja rūpūze. Liaudies pastebėjimai labai taikliai — šio parazitinio grybo vaisiakūnis platus, lyg tupinti išsikerojusi rūpūzė, paviršius rauplėtas, spalva tamsiai ruda, beveik juoda. Labai skiriasi nuo pincų, primenančių dailias kanopėles. Iš karto pasakysime, kad pintys kanopėlės virškinimo sutrikimams gydyti nevartojamos. Nesąžiningus prekiautojus (dažniausiai japoniško grybo vardu pardavinėjantį) lengva pagauti, nes pintys turi stacių, šiek tiek blizgančius ir švelnius, aksomą kiek primenančius plynčius vamzdelius, o beržo grybas (botaninis jo vardas *Inonotus obliquus*) lyg iš molio drebtas, jokių vamzdelių nematyti, tik tamsiai rudoje masėje plonos gelsvos gyselės. Beržo grybą kai kur dar vadina skilčiumi, rūpiumi, pauplumi, juodgumbiu, krabaru.

Kaip visų grybų, taip ir beržo grybo čiulpiami vaisiakūniai gabiškai, namuose gaminti nuovirai ar fabrikiniai ekstraktai veikia kraujagysles, sutraukia jas. Del to, aišku, visai netinka visiems tiems, kuriems dėl kokių nors priežasčių susiaurėjusios kraujagyslės (pvz., sergant endarteritu ar nervinio pobūdžio kraujagyslių spazmais), padidėjęs kraujospūdis.

Jei skrandyje daug gleivių, kraujagyslės išburkusios ir dėl to sumažėjęs rūgštingumas — beržo grybas gali padėti, tačiau tokie atvejai gana reti. Todėl be gydytojo nurodymo bei beržo grybo naminių gaminių, nei fabrikinio ekstrakto („čiagos“) vartoti negalima.

Kartais beržo grybas vartojamas piktybiniais ir nepiktybiniais navikams gydyti, jei dėl kokios nors priežasties operuoti negalima.

Mat sudirgintoje vietoje kraujagyslės reaguoja stipriau negu sveikose, ir labiau susiaurėja. Taigi navikas gauna mažiau maisto medžiagų ir arba visai nesivysto, arba vystosi lėčiau.

Gydytis beržo grybu tuo ke-

bliau, kad jis gana nuodingas, žmonės nevienodai jam jautrūs, be to, jautrumas labai padidėja nuo riebaus ir baltinio maisto. Kai blogas virškinimas ar šiaip šių medžiagų organizmui trūksta, tada dar didesnis jų apribojimas gali būti labai nepageidaujamas.

Beržo grybo negalima vartoti dirbant karštuose cechuose, rentgeno kabinetuose, elektros suvirinimo aparatuose, taip pat tiems ligoniams, kurie buvo gydyti spinduliais (apie 2 mėn. po švitinimo), ruošiami švitinti (irgi apie 2-3 mėn.) ir, aišku, švitinami. Negalima jo vartoti ir deginantis saulėje.

Grybų nedera vartoti su alkoholiu (dažnai daroma grubi klaida grybais užkandant prie taurelės ar alaus bokalo), netinka beržo grybas ir spirito gamyklų darbininkams, kurie kvėpuoja spirito garais užterštu oru, netinka dirbantiems antibiotikų ar kitose pramonės šakose, kur odai valyti duodama spirito, netinka dirbantiems su dažais ar organiniais tirpikliais.

Atvejų, kai beržo grybas netinka, kur kas daugiau negu tu, kai jis tinka. Todėl vartoti jį galima tik gydytojų nurodymais ir tik taip, kaip buvo nurodyta.

Eugenija Šimkūnaitė

NORI AUGINTI AGUONAS BE OPIJAUS

Aguonų be opijaus auginimu pradėjo rūpintis Biržų rajono meras Vytautas Zurbas, ukininkaujantis 10 ha žemės. Šimtą Lietuvos atgabenta ir aguonų be opijaus sėklų laboratorija iš Olandijos. Biržų rajono meras mano, kad šia kultūra sėkmingai galėtų auginti Šiaurės Lietuvos pakraščinėse srities žemdirbiai, tačiau susiduria su draudimais auginti aguonas.

Žemės ūkio ir miškų ministerijoje buvo parengta neopijinių aguonų auginimo leidimų gavimo tvarka, bet tam nepritarė Vidaus reikalų ir Sveikatos apsaugos ministerijos.

Dabar šeimai savo reikmėms leidžiama auginti ne daugiau kaip 50 galvūčių aguonų. Pasisėjusieji aguonų daugiau, gali būti policijos pa-

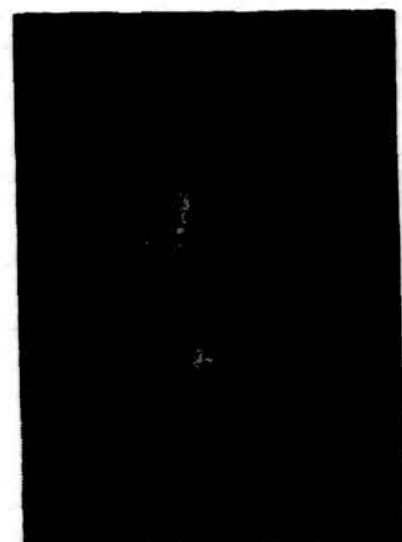
Panevėžio vysk. J. Preikšas dalina šv. Komuniją Ančiškio bažnyčioje, Parcinkulės atlaičiuose.

Nuotr. Algimanto Žižūno

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

GARBINHAS SVEČIAS CLEVELANDE

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Vysk. Paulius Baltakis, OFM

Š.m. rugpjūčio 17 d. Clevelande vyko dideles iškilmes, Clevelando diecezijai minint 150 metų jubiliejų. Į iškilmes atvyko JAV Katalikų Vyskupų konferencijos nariai, kurių tarpe yra ir už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių katalikų dviasios vadas, vyskupas Paulius Antanas Baltakis, OFM. Dievo Motinos parapijos šventovėje svečias aukšto sekmadienines Mišias ir pasakė labai jautrų pamokslą apie Dievo, tėvynės ir artimo meilę. Po pamaldų parapijos svetainėje susirinkus tradicinei kavutei, aš panaudojau progą su svečiu padaryti pokalbį spaudai, o jis maloniai sutiko.

Visų pirma jis jautriai pasakojo apie gausią savo tėvų vienuolikos vaikų šeimą — šeši berniukai ir penkios mergaitės. Gimęs 1925 metais Latvėnų kaime, Troškūnų parapijoje, Panevėžio apskrityje, jaunystės mokslo dienas praleido Anykščiuose. Prasidėjus okupacijoms, jis jau buvo pasiekęs karo tarnybos amžių, todėl dėjo pastangas jos išvengti. 1944 metų rugpjūčio mėnesį prasidėjo šeimos vargins pasitraukimas iš na-

reigūnų įspėti arba nubausti baudomis nuo 25 iki 50 litų.

Vidaus reikalų ministerijos medicinos skyriaus pareigūnas Kestutis Petrauskas „Lietuvos rytui“ sakė, kad aguonos, neturintios opijaus, neegzistuoja, tik vienos jų yra daugiau opijaus, kitose — mažiau, tad iš bet kurių galima gauti narkotikų.

Dabar Lietuvoje kasmet sunaikinama apie 10 ha nelegaliai auginamų aguonų. Krašte užregistruota apie 1,200 narkomanų, nors iš tikrųjų šis skaičius yra dešimteriopai didesnis. Apie 70 proc. narkomanų dažniausiai vartoja narkotikus, gaunamus iš aguonų deželių su koteliu.

mu, slapstantis ir nuo vokiečių, ir nuo artėjančios sovietinės kariuomenės. Sėdėję apsupe, vokiečiai suėmė visus vyrus tarp 13 ir 65 metų, juos apie mėnesį laikė Stettine, paskui pervežė į Suomiją. Jaunąjį Paulių paskyrė karo oro uostų remontų darbams. Suomijai kapituliuojant, visi pateko rusams. Apie 200 lietuvių pasitraukė per Suomiją, persikėlė į Norvegiją, o iš ten atglai juos pervežė Belgijon, kurioje jau buvo per 4,000 baltiečių. Ten apsigyvenęs kun. Dainauskas patyrė, kad pabėgėlis Paulius nori mokytis teologijos. Susitarus su Belgijos kardinolu, vyriausybė iš pabėgėlių stovyklos išleido penkis lietuvius, kurių tarpe buvo keturi katalikai. Paulius įstojo į pranciškonų vienuolyną, po to į kunigų seminariją. Studijavo filosofijos ir teologijos mokslus. Baigęs seminariją, jis 1952 metais gavo kunigo šventimus. Toliau studijuodamas dvejus metus, jis susirio su užjūriuose gyvenančiais lietuvių pranciškonais ir 1953 metais buvo pakviestas į Toronto Pranciškonų parapiją, kurioje jam buvo pavesta rūpintis jaunuimu ir ligoniais. 1984 metais jis buvo popiežiaus paskirtas vyskupu visiems už Lietuvos ribų gyvenantiems lietuviams katalikams. Tas pareigas tęsė ir šiandieną. Po šešiolikos metų vysk. Baltakis persikėlė į Brooklyno pranciškonų vienuolyną, prižiūrėjo Kultūros židinio statybą, o 1989 metais buvo išrinktas pranciškonų provincijolu.

Šalia sielovados darbų, vysk. Baltakis daug dirbo su lietuvišku jaunimu, dėstė lituanistinėje mokykloje, dirbo su ateitininkais, šauliais ir skautais, buvo LSS Seserijos ir Brolijos dviasios vadas.

Pasakodamas apie lietuvių katalikus už Lietuvos ribų, jis pareiškė, kad po karo buvo net 113 lietuviškų parapijų Amerikoje. Vien tik Čikagoje jų buvo 13, o Pensilvanijos valstijoje net 33. Dabar lietuviškų parapijų skaičius sumažėjo iki 80 — vienos užsidarė, kitos susijungė su kitomis parapijomis, kai lietuvių pradėjo keltis į priemiestius. Kad išlaikytų etninę parapiją, vien Čikagoje vyskupija yra priversta pridėti apie du milijonus dolerių joms išlaikyti.

Už JAV ribų vysk. Baltakis palaiko kontaktą su 140 lietuvių parapijų ir misijų Pietų

Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje, Havajuose, kur, jo dideliu nustebimui, gyventojų surašinėjimo statistikoje rasta per 1,000 lietuvių kilmės piliečių. Australijoje yra apie 10,000 lietuvių katalikų, taip pat jų yra ir Naujojoje Zelandijoje, o Sibire gyvena per 40,000 lietuvių, kurių daugumą sudaro pensininkų amžiaus žmonės. Jaunesnioji karta yra beveik nutautusi, sukūrusi mišrias šeimas. Neaprašant jodu patirti, kad dabartiniai „demokratinės“ Rusijos valdininkai pripažįsta ir gerbia tremtinius, jiems teikia daug pinigų — jų tarpe nemokama kelionė viešomis miestų susisiekimo priemonėmis ir veltai traukinio bilietai į Lietuvą. Sibire susikūrė keturios lietuvių bendruomenės ir laukia kunigo, kad jas sujungtų. Vysk. Baltakis 1995 metais lankėsi Sibire vyskupų konferencijoje, kurioje pagrindinė kalba buvo lietuvių ir jai vadovavo kun. Jurgis Šarauskas, kaip Amerikos vyskupų specialaus komiteto atstovas iš komunizmo išlaisvinusiose kraštuose. Kartą metuose visose bažnyčiose pravedama rinkliava tam komitetui remti.

Maloniai ir linksmai nusiteikęs, svečias net pasirašė Amerikos pašto vyriausiam viršininkui paruoštą skundą už netvarkingą lietuviškos spaudos pristatymą. Rytą rytą jis buvo pasirodęs grįžti į Brooklyną, kur jo laukia daug išsipareigojimų, jubiliejų, taip pat artėjančios Los Angeles lietuvių dienos, kultūros ir meno simpoziumas, JAV vyskupų suvažiavimas, ir dar daugelis kitų.

Esu jam labai dėkinga už nepaprastai įdomią informaciją apie jo sielovados darbą ir už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių katalikus. Te Aukščiausias laimina jį ir jo darbus.

T. JONAS DANYLA, SJ SUKARTUVININKAS

T. Jonas Danyla gimė 1905 m. lapkričio 4 d. Pagirų parapijoje, Liliūnų kaime, ketvirtas iš šešių vaikų Antano Danylos ir Uršulės Vėbrautės šeimoje. Mokėsi Pagirų pradinėje mokykloje ir Ukmergės gimnazijoje.

1925 m. rugsėjo 15 įstojo į Jėzaus draugiją. Noviciatą atliko S'Heerenberge (Olandijoje). Po to studijavo filosofiją Valkenburge (Olandijoje) ir teologiją Prancūzijoje ir Belgijoje.

Baigęs filosofijos studijas, keletą metų dėstė lietuvių kalbą Jėzuitų gimnazijoje Kaune ir studijavo lituanistiką Vytauto Didžiojo universitete.

Tercijatą atliko Prancūzijoje (Nancy mieste). Kunigystės šventimus gavo

DRAUGAS

(ISSN 1610-0000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5889.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinančią pašto išlaidas, pakvitatimais už gautas prenumeratas nesunčiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytų adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

JAV	Kanadoje ir kitur	Tik šėštadienio laida
\$95.00	(U.S.) \$110.00	\$60.00
\$40.00	\$40.00	\$30.00
\$40.00	\$40.00	\$30.00
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00
Tik šėštadienio laida	\$55.00	
Užsakant į užsienį	\$500.00	\$250.00
oro paštu	\$160.00	\$85.00
Tik šėštadienio laida		

Vyriausias redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą kuo nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Belgijoje (Liuvėne) 1937 m. rugpjūčio 24 d.

Principijas — iškilmingasias šv. Mišias celebravo tėviškos bažnyčioje — Pagiriuose 1937 m. rugsėjo 5 d. Po to dirbo Jėzuitų gimnazijoje inspektorium. Sovietams okupavus Lietuvą buvo Pagryžuvio namų rektorius, o 1941 m. rudenį buvo paskirtas Jėzuitų gimnazijos direktorium. Po metų grįžo į Pagryžuvį ir buvo naujokyno magistras iki 1948 m. rudens, kol sovietinė valdžia naujokyną uždarė. Porą mėnesių praleidęs Tytuvėnų bernardinų vienuolyno patalpose, t. Danyla išvyko su naujokais į Šiaulius, o sekančių metų pavasarį visus vienuolynus valdžia likvidavus, t. Danylai teko dirbti vi karu Žasliuose, bet po kelių mėnesių buvo suimtas, įkalintas Vilniuje, Lukiškių kalėjime ir po metų išsiųstas į lagerį Kazachstane.

1956 m. grįžo į Lietuvą, dirbo Jiezne, Beizonyse. 1962 m. vel buvo suimtas, bet po pusmečio grįžo į laisvę. Buvo paskirtas klebonu į Stirnius. 1969 m. buvo perkeltas į Bijutiškį. Sušlubavus sveikatai, atvyko į Garliavą. Čia šventė 90 m. amžiaus sukaktį. O štai 1997 m. rugpjūčio 24 d. jis šventė 60 metų kunigystės jubiliejų!

T. Jono Danylos asmuo yra itin ryškus ir svarbus Lietuvos jėzuitų pokario istorijoje. Jis beveik 40 metų vadovavo provincijai kaip jos vyresnysis, t.y. provincijolas, ir tiek pat metų vadovavo pagrindinio sąlygoms veikiamam jėzuitų naujokynui. Be to, jis yra daug nuveikęs formuojant pagrindinio kunigų seminariją, ruošiant basimuosius kunigus sielovadiniam darbui. Pravedė daug kartų rekolikcijas savo vienuolijos nariams ir įvairių kongregacijų seselėms vienuolėms. Drasiai demaskuodavo ateistų skleidžiamą melą spaudos keliu. Savo tauriu, šviesiu kunigiško gyvenimo pavyzdžiu, giliu, įžvalgiu protu, paprastumu ir principumu, švelnumu, taktiškumu ir tėviškai rūpestinga jaunų širdžių globa, t. Danyla padėjo susiformuoti ne vienam jaunam jėzuitui ar dieceziniam kunigui. Užtat šį uolų Kristaus vynuogyną darbininką su pagarba, dekingumu ir meile prisimena visi tie, kurie turėjo progos naudotis jo nurodymais, patarimais, dvasiniu vadovavimu, medžiagine ar morale parama.

Didelė Dievo dovana buvo suteikta Lietuvos katalikams, o ypač jėzuitų provincijai t. Danylos asmenyje. Per 60 kunigiškos tarnybos metų šis uolus Dievo tarnas ištikimai ir

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kezie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILBOS, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
186 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7700

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomui, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8280

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3 v.p.p.
penktad. ir šėštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

EDMUNDAS VIZINIS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0256
Valandos pagal susitarimą

ištvėringai aukojosi didesnei Dievo garbei ir nemariųjų sielų gerovei, ir toji kilni jo gyvenimo auka atnešė gausių vaisių!

Kun. Leonardas Jagminas, SJ

• Trumpiausi Lietuvos vietovardžiai — Aza ir Ūta. Pastarąjį pavadinimą turi 10 kaimų.

Marius Starazinskis, 4 metų amžiaus, iš Kalvių kaimo, po sėkmingos akies operacijos Amerikoje, rimtai priima LB Grand Rapids apylinkės dovanelę.

Nuotr. Algio Rugieniaus

IX LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMAS (VI)

LIŪDA RUGIENIENĖ

Liepos ketvirtoji diena, penktadienis. Seimo programa skirta įvairiems simpoziumams — švietimo, kultūros, šeimos, religijos, jaunimo, sporto ir diskusijoms darbo grupėse.

Švietimo simpoziume dalyvavo: ministras Zigmas Zinkevičius, prof. Vytautas Černius — JAV, Janina Vaboliene — Australija, Virginija Tarnauskaitė — Baltarusija, A. Treja — Latvija, Andrius Šmitas — Vokietija. Švietimo simpoziumą pravedė Milda Lenkauskienė iš JAV. Tema: „Tautinio sąmoningumo ugdymas, tautinio auklėjimo dvasios stiprinimas lituanistinių mokyklų programose“.

Kultūros simpoziume dalyvavo: ministras Saulius Šaltenis, Kazys Poškauskis — Lietuva, Juozas Polikaitis — JAV, Juozas Sigitas Parasevičius — Puskas, Genovaitė Kazokienė — Australija, Arvydas Žygas — JAV, pravedė Irena Lukoševičienė iš Kanados. Tema: „Pagrindinių idealistinių vertybių ugdymas“.

Šeimos simpoziumui vadovavo Rasa Kurienė iš Kanados. Pašnekovai: Teresė Gecienė — JAV, Rasa Mauraigienė — Australija, Tomas Bartusevičius — Vokietija. Tema: „Išėjimo lietuviška šeima, jos poreikiai, dvasia, jos vieta Lietuvių Bendruomenėje; šeima ir bendruomenė — lietuviškos išlaikymo šaltiniai“.

Religijos simpoziumui vadovavo Judita Čiuplinskaitė iš Kanados. Pašnekovai: vysku-

pas Paulius Baltakis, OFM, kun. Edis Putrimas ir Anelė Baliulytė — Vokietija, Petras Laurinavičius — Moldova. Tema: „Parapijų — misijų vaidmuo užsienio lietuvių gyvenime“.

Jaunimo sąjungos simpoziume pašnekovėmis buvo Aušra Gasparavičiūtė iš Puskos ir Rita Sakutė. Tema: „Jaunimo įsijungimas į Lietuvių Bendruomenės veiklą“.

Sporto simpoziumo vadovas — Audrius Šileika iš Kanados. Dalyviai: Antanas Laukaitis — Australija, Remigijus Gaška — JAV, Jovita Budzinauskienė — Latvija, Alfonsas Petruskas — Ukraina. Tema: „Sportinės veiklos reikšmė PLB gyvenime“.

Šiuose visuose simpoziumuose buvo įdomių pasisakymų ir minčių. Darbo grupių išvados jau buvo spausdintos „Draugo“ dienraštyje.

Vakare Vilniaus universiteto Petro Skargos kieme vyko koncertas, skirtas Mindaugo karūnavimo šventei. Prieš koncertą kalbą pasakė prez. Algirdas Brazauskas. Gustav Mahler aštuntąją simfoniją atliko Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, valstybinis akademinis choras „Latvija“, Kauno valstybinis choras, Rygos radio choras, berniukų ir jaunuolių choras „Azuolukas“, Kauo berniukų ir jaunuolių choras „Varpelis“. Solistai — Gabriele Maria Ronge (I sopranas, Vokietija), Gabriele Pontana (II sopranas, Austrija), Izabela Labuda (III sopranas, Austrija), Idiko

Szcnjy (I mezzosopranas, Austrija), Natela Nikoli (Čkonija), (II mezzosopranas, Austrija), John Treleven (tenoras, Vokietija), Sebastian Holecek (baritonas, Austrija), Walter Fink (bosas, Austrija). Dirigentas — Ernst Maerzendorfer iš Austrijos. Kad koncertas buvo ypatingas ir į jį daug kas veržėsi pakliūti, tai turbūt nereikia nei aiškinti. Teko girdėti komentarų, kad į Lietuvą apsimokėjo važiuoti vien dėl šio koncerto.

Liepos penktąją dieną, šeštadienį, Rytė pats pirmasis kalbėtojas buvo Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento prie LR vyriausybės direktorius Remigijus Motuzas. Jis pabrėžė, kad jo vadovaujamas departamentas yra pateikęs vyriausybei svarstyti 1998-2000 m. programą, kurios tikslas yra „rengti bei įgyvendinti bendrus Lietuvos ir užsienio lietuvių bendruomenių projektus, turinčius visuomeninę ir kultūrinę svarbą, palaikyti ir sutvirtinti Lietuvos ir tautiečių ryšius, sudaryti sąlygas bendruomenėms geriau susipažinti su šiuolaikiniu Lietuvos gyvenimu, išlaikyti tautinę sąveiką, formuoti teigiamą, kas mums irgi yra nepaprastai svarbu, Lietuvos valstybės įvaizdį užsienio šalyse... Mes valstybės biudžetą prašome ir tikimės, kad Seimas patvirtins, nes yra išankstinis susitarimas, kad kasmet iki 2000-ųjų metų bus skiriama nuo 3 iki 4 mln. lt.“

Darbotvarkėje vyko konstitucijos pakeitimas, dėl kurio buvo tiek daug jaudintasi, diskutuoti ir galiausiai Konstitucijos keitimo komisijos siūlomai pakeitimai pristatyti pirminko Antano Stepano. Komisija nutarė pasiūlyti prie esamos konstitucijos su keletu pakeitimų. Pirmas: kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenę sudaro visi lietuviai, gyvenantys Lietuvos Respublikos ribų, o ne „visi pasaulyje gyvenantys lietuviai“, kaip kad buvo konstitucijoje anksčiau. Kai kurie Seimo atstovai niekaip negalėjo suprasti, kodėl PLB negali priklausyti Lietuvos Respublikos gyventojai. Antras: PLB valdybos siūlytas pakeitimas (apie šį tekstą jau rašiau anksčiau). Trečias: „Kartą per metus PLB valdyba pateikia PLB seimo nariams praėjusių metų veiklos pranešimą bei ateinančių metų finansinę samatą, biudžetą ir veiklos planą“. A. Stepanas: „Kodėl ne praėjusių metų ataskaitą. Finansinė ataskaita turi būti patvirtinta kontrolės komisijos, o kiekvienais metais kontrolės komisijai tikrinti samatą pragmatiškai sudaro sunkumų. Jeigu vieną kartą per kadenciją, kaip dabar, ir kaip turėtų būti daroma ir ateityje, kad kiekvieną kartą per kiekvienos PLB valdybos kadenciją, ar tai būtų trejų ar ketverių metų, būtų kontrolės komisijos patikrinimas „praėjusių metų veiklos ataskaita“, būtų išvengta klaidų“. Ketvirtas, dėl PLB lėšų. Jas sudaro — atskirų kraštų bendruomenių įnašai, ne mažiau kaip 15% tautinio solidarumo įnašų, PLB fondo parama ir kraštų bendruomenių paskirta parama. 30% Vasario 16-tosios aukų mokesčio jau anksčiau buvo perbaudytas, seimas šį mokesčių patikrinimą. Penktas: tai seimo ir visų vykdomųjų organų kadencijos trukmė. Siūlė, kad trejų metų kadencija būtų ir seimo, ir PLB valdybos, kontrolės komisijos ir garbės teismo. Balsavimas vyko už visus pasiūlymus Konstitucijos pakeitimui kartu, kuri buvo pakeista balsuojant 95 atstovams už. Vėliau dar buvo nutarta į Konstituciją įrašyti, kad „Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Konstitucija remiasi Lietuvių Charta, priimta 1949 m. birželio 14 d.“

Pasibaigus Konstitucijos pakeitimui, vyko PLB valdybos, kontrolės komisijos ir garbės teismo rinkimai. Vytautas Kamantas pasiūlė vienuolikos asmenų sąrašą į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybą: Tomą Bartusevičių — Vokietiją, Danutę Čiornį — Ukrainą, Vytautą Kamantą — JAV, Rasą Kurienę — Kanadą, Milda Lenkauskienę — JAV, kun. Edis Putrimą — Kanadą, Algirdą Rugienį — JAV, Audrių Šileiką — Kanadą, Vytis Viliūnas — Rusiją, Gabrielius Žemkalnis — Australiją, Horstas Žibas — JAV. Atstovai prašė, kad sąrašas būtų prapleistas ir galima būtų pasiūlyti papildomų kandidatų, tačiau Vytautas Kamantas nesutiko. Kiti atstovai taip pat turėjo pilną teisę kandi-

datų sąrašą pasiūlyti. Kai kumams Rytų kraštų atstovams balsuoti už sąrašą buvo nesmagu, nes „mes, Rytų kraštų žmonės, labai jau pripratome balsuoti už visus sąrašus“. Vytautui Kamantui kandidatų pristatius ir atsakius į eilę klausimų buvo išrinkta vienuolikos asmenų valdyba, kaip kad ji buvo pasiūlyta. Kadangi įeina atstovai iš Rytų kraštų, reikia tikėtis — atstovaus jų poreikius valdyboje.

Į kontrolės komisiją kandidatavo devyni asmenys; išrinkta trijų asmenų komisija: Algimantas Gečys — JAV, Petras Adamonis — Kanada, Joana Lasienė — Kanada. Į garbės teismą kandidatavo aštuoni, išrinkta penki: Eugenijus Čiuplinskis — Kanada, Antanas Stepanas — Australija, Viktoras Baltutis — Australija, Vacys Garbonkus — JAV, Vytautas Kutkus — JAV.

Po valdybos rinkimų išskubėta į Partizanų minėjimą, kuris vyko kitame pastate, Pedagoginio instituto salėje, ir užsitęsė apie porą valandų. Tuo metu pirmininkaujantis Andrius Šmitas, prieš ten išvykstant, pasiūlė balsuoti: „Mes iš tikrųjų dar spėjume čia grįžti... Kas yra už tai, kad 16:30 val. po Partizanų minėjimo, mes grįžtame čia ir užbaigiamės posėdį, prašom pakelti korteles. Kas yra prieš? Iš tikrųjų dauguma, man atrodo, yra prieš. Ką daryti?“ Buvo nubalsuota prieš sugrįžimą. Seimas pasiliko be rezoliucijų ir nutarimų priėmimo, pasiliko be oficialaus seimo uzbaiigimo. Kai kurie buvo patenkinti, kad galėjo vykdyti į minėjimą, po kurio buvo laisvo laiko ruoštis į vaizės, tačiau kai kurie liko labai nepatenkinti, kad nebuvė atliktas darbas iki galo. Manysiu, kad per skubėjimą ir neapgalvotumą įvyko šis nesusipratimas.

Apie PLB seimą rašiau, ne norėdamas kritikuoti, o skaitojui parodyti, kokia sudėtinga yra mūsų tauta ir mūsų visuomenė. Šiame seime pajutome tik labai paviršutiniškai kas yra atsikėję per penkias dešimt sovietmečio metų. Tautai buvo ir yra ne tik išsklaidyta, bet ir supriešinama. Vien kitų nepažįstame, kad karvų žemių lietuvių priskiriame kartais Rusijai, kartais Lenkijai, nors jie patys yra praeiškę, kad savae nelaiko nei rusais, nei lenkais. Aušra Gasparavičiūtė: „Aš esu iš Puskos. Man kur kas maloniau, kai sakoma Puskas, Seina, o ne Lenkija. Mes savo žemės gyvename. Tai etninės lietuviškos žemės. Tarp kitko, man susidarė toks įspūdis, kad mūsų iš tiesų kažkaip lyg ir nemalonu ir nepriimtina, kai

datų sąrašą pasiūlyti. Kai kumams Rytų kraštų atstovams balsuoti už sąrašą buvo nesmagu, nes „mes, Rytų kraštų žmonės, labai jau pripratome balsuoti už visus sąrašus“. Vytautui Kamantui kandidatų pristatius ir atsakius į eilę klausimų buvo išrinkta vienuolikos asmenų valdyba, kaip kad ji buvo pasiūlyta. Kadangi įeina atstovai iš Rytų kraštų, reikia tikėtis — atstovaus jų poreikius valdyboje.

Į kontrolės komisiją kandidatavo devyni asmenys; išrinkta trijų asmenų komisija: Algimantas Gečys — JAV, Petras Adamonis — Kanada, Joana Lasienė — Kanada. Į garbės teismą kandidatavo aštuoni, išrinkta penki: Eugenijus Čiuplinskis — Kanada, Antanas Stepanas — Australija, Viktoras Baltutis — Australija, Vacys Garbonkus — JAV, Vytautas Kutkus — JAV.

Po valdybos rinkimų išskubėta į Partizanų minėjimą, kuris vyko kitame pastate, Pedagoginio instituto salėje, ir užsitęsė apie porą valandų. Tuo metu pirmininkaujantis Andrius Šmitas, prieš ten išvykstant, pasiūlė balsuoti: „Mes iš tikrųjų dar spėjume čia grįžti... Kas yra už tai, kad 16:30 val. po Partizanų minėjimo, mes grįžtame čia ir užbaigiamės posėdį, prašom pakelti korteles. Kas yra prieš? Iš tikrųjų dauguma, man atrodo, yra prieš. Ką daryti?“ Buvo nubalsuota prieš sugrįžimą. Seimas pasiliko be rezoliucijų ir nutarimų priėmimo, pasiliko be oficialaus seimo uzbaiigimo. Kai kurie buvo patenkinti, kad galėjo vykdyti į minėjimą, po kurio buvo laisvo laiko ruoštis į vaizės, tačiau kai kurie liko labai nepatenkinti, kad nebuvė atliktas darbas iki galo. Manysiu, kad per skubėjimą ir neapgalvotumą įvyko šis nesusipratimas.

Apie PLB seimą rašiau, ne norėdamas kritikuoti, o skaitojui parodyti, kokia sudėtinga yra mūsų tauta ir mūsų visuomenė. Šiame seime pajutome tik labai paviršutiniškai kas yra atsikėję per penkias dešimt sovietmečio metų. Tautai buvo ir yra ne tik išsklaidyta, bet ir supriešinama. Vien kitų nepažįstame, kad karvų žemių lietuvių priskiriame kartais Rusijai, kartais Lenkijai, nors jie patys yra praeiškę, kad savae nelaiko nei rusais, nei lenkais. Aušra Gasparavičiūtė: „Aš esu iš Puskos. Man kur kas maloniau, kai sakoma Puskas, Seina, o ne Lenkija. Mes savo žemės gyvename. Tai etninės lietuviškos žemės. Tarp kitko, man susidarė toks įspūdis, kad mūsų iš tiesų kažkaip lyg ir nemalonu ir nepriimtina, kai

Apie PLB seimą rašiau, ne norėdamas kritikuoti, o skaitojui parodyti, kokia sudėtinga yra mūsų tauta ir mūsų visuomenė. Šiame seime pajutome tik labai paviršutiniškai kas yra atsikėję per penkias dešimt sovietmečio metų. Tautai buvo ir yra ne tik išsklaidyta, bet ir supriešinama. Vien kitų nepažįstame, kad karvų žemių lietuvių priskiriame kartais Rusijai, kartais Lenkijai, nors jie patys yra praeiškę, kad savae nelaiko nei rusais, nei lenkais. Aušra Gasparavičiūtė: „Aš esu iš Puskos. Man kur kas maloniau, kai sakoma Puskas, Seina, o ne Lenkija. Mes savo žemės gyvename. Tai etninės lietuviškos žemės. Tarp kitko, man susidarė toks įspūdis, kad mūsų iš tiesų kažkaip lyg ir nemalonu ir nepriimtina, kai

(Nukelta į 4 psl.)

Danutė Bindokienė

Diskriminacija neišnykusi

Vargiai kada žmonijos istorijoje buvo laikai, kai neegzistavo neapykanta kitaip atrodančiam, kita kalba kalbančiam, kita tikėjimą išpažinančiam, kitų politinių pažiūrų žmogui. Rasinė, religinė ar etninė neapykanta amžių bėgyje pareikalavo daug kančių, daug nekaltų kraujo praliejimo, ypač kai etninis ar rasinis „švarinimas“ kurioje tautoje buvo vykdomas kone visuotiniu mastu. To nesenas pavyzdys yra nacių ar sovietų valdymo laikai.

Hitlerio pavaldinių vykdytas žydų genocidas šiandien galbūt geriausiai išgarsintas visame pasaulyje. Ir nenuostabu: per palyginti trumpą laikotarpį visoje Vokietijos nacių okupuotoje Europoje sunaikinta apie 6 mln. žydų. Tas šiurpus skaičius nustelbia visus kitus, patyrusius koncentracijų stovyklų ir kitų žudymo būdų siaubą. Žydai stengiasi, kad ta baisioji dvidešimtojo amžiaus tragedija nebūtų pamiršta, tam panaudodami ir savo įtaką, ir finansinius išteklius.

Tačiau galbūt nemažiau nukentėjo kita Europos etninė grupė — čigonai, nors jų tragedija nėra taip plačiai išgarsinta. Apytikriai apskaičiuojama, kad tarp 1933 ir 1945 metų Europoje naciai išžudė iki 1.5 milijono čigonų. Kadangi tai visuomet buvo ir dabar tebėra klajoklių tauta, tikrą skaičių sunaikintųjų sunku pasakyti. Spejama, kad šiuo metu Europoje tebėra apie 20 mln. čigonų, kurių gyvenimo būdas nedaug pasikeitęs, kaip nedaug pakito ir žmonių pažiūros į juos.

Iš kur čigonai atsirado Europoje, nėra galutinai išsiaiškinta. Manoma, kad prieš maždaug 700 metų jie atsikraustė iš Vidurio Rytų ir Indijos. Jų savarankiškas gyvenimo būdas, skirtinga išvaizda ir ne labai patikėjimą keliantis įvaizdis dažnai išaukė ne vien diskriminaciją, bet ir atvirą persekiojimą. Diskriminacija juntama ir dabar, nors ir dėl dmesys tik retkarčiais stipriau nukrypsta.

Pastaruoju metu dėl nelygaus čigonų traktavimo daug kritikuojama Čekų Respubliką ir Vengriją. Kadangi jos abi yra kandidatės ne tik į NATO, bet ir į Europos Sąjungą, čigonų situacija yra ir nemaloni, ir gali būti žalinga. Abi jau buvo perspėtos už neįsijungimą į Europos Sąjungą.

Vengrijoje gyvena apie pusę milijono čigonų. 1992 m. buvo priimtas įstatymas, kad visiems Vengrijos piliečiams, buvusiems nacių koncentraci-

jos lageriuose bus mokamos papildomos pensijos. Vienok žinios apie tokį įstatymą nepasiekė daugelio čigonų ir niekas nepasistengė jų apie tai informuoti, nepasistengė, kad daugumas čigonų kaip tik kentėjo darbo ar koncentracijos stovyklose bei kalėjimuose, o dabar gyvena labai skurdžiai. Po Antrojo pasaulinio karo, maždaug 1953 m., Vokietija mokėjo kompensacijas nuo nacių nukentėjusiems čigonams, vienok tos išmokos nebuvo skiriamos sovietų okupacijoje gyvenantiems, nes bijota, kad komunistų valdžia pinigų pasiglemė ir jie nepasieks tų, kuriems skiriami. Dabar vengrų vyriausybė stengiasi pataisyti „neapsižiūrėjimą“ ir pagerinti savo čigonų gyvenimą. Vakarų Europa spaudžia, kad tai būtų atlikta kaip galima greičiau, tačiau ne humanitarinių sumetimų vertinama, o galbūt bijodama, kad nepatenkinti čigonai, ieškodami geresnio gyvenimo, pradės vėžtis į kaimynines valstybes.

Panašiai jau vyksta Čekų Respublikoje. Neseniai vienoje televizijos laidoje rodytas iš Čekijos emigravusių čigonų šeimos sotas ir pasiturintis gyvenimas Kanadoje. Dabar jau apie 5,000 čigonų pasiprašė leidimo emigruoti į Kanadą. Valdžia žada apmokėti jiems keliones išlaidas, jeigu emigrantai sutiks atsiskaityti savo būtų ir pilietybės. Čekų respublikoje gyvena tarp 150,000 ir 300,000 čigonų. Jų gyvenimas taip pat skurdžiausias ir sunkiausias iš visų piliečių: nedarbas tarp čigonų yra apie 30 proc. (čekų — apie 3 proc.), mokslo lygis labai žemas, nes daugumas nebaigia aukštesniosios mokyklos, tad čigonų padėtis ne labai gerai atrodo, kai Čekija visomis išgalėmis stengiasi įsipašyti į Europos Sąjungą. Be abejo, vyriausybė apsižiūrėjo, jei galėtų šią kontroversinę etninę grupę „išsiųsti“ į Kanadą ar kur kitur.

Verta pažymėti, kad 8.m. gegužės 4 d. popiežius Jonas Paulius II paskelbė čigoną palaimintuoju. Tai pirmas toks atvejis Katalikų Bažnyčios istorijoje. Palaimintasis Ceferino Jimenez Malla, beraštis Ispanijos čigonas, buvo sušaudytas ispanų pilietinio karo metu 1936 m., kai gynė nuo komunistinės milicijos katalikų kuniga. Čigonai šiuo popiežiaus palankumu labai džiaugiasi ir į šikšmes Romoje buvo susirinkę daug tūkstantčių čigonų iš visos Europos.

mokėti už mokslą ir dar davė šiek tiek pinigų. Apstulbęs, bet patenkintas išėjau. Tik dabar suvokiau, kokia man nusišypsojo laimė ir kad tai buvo profesionalumo pradžia. O laimė buvo ne tik materialinė, nes staiga tapau aprūpintas, bet ir sportiniu atžvilgiu. Atrodė, kad jau buvau šiek tiek žinomas kaip neblogas sportininkas. Turėjau progos žaisti už Vilniaus futbolo rinktinę, kartu su jau gerai žinomu A. Cenfeldu ir už Vilniaus krepšinio rinktinę prieš Kauną su tokiais žaidėjais, kaip broliais Artūru ir Adolfu Andriuliais. Turėjau iš ko pasimokyti.

(Bus daugiau)

Telsių Valstybinės gimnazijos krepšinio komanda 1938 m. Iš k. k: klopas — a.a. H. Žvirzdinas, Rainių miškelio kankinys, a.a. J. Nakutis ir Vyt. Grybauskas.

GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS

VYTAUTAS GRYBAUSKAS

Į praeitį atsižįstant

Grįžtu į jaunystę, į 1944-ųjų metus. Spalio 9 dieną prasidėjo kelionė į Vakarų, ir nežinia, kada šventai tikėjau, kad begimas į nežinią ir klajones ilgai nesitęs. Vokietija bus priversta kapituliuoti prieš sąjunginę jėgą. Lietuvos „išvadotojai“, kaip jiems ir priklausė, išeis, paliks mūsų kraštą laisvą. Nutils pabuklių griausmas, išsisklaidys parako dūmai.

Vel susitiksiu Telsiuose. Karo audros išblaškyta susirinks draugų visa didžiulė mūsų šeima prie Kūčių sta-

lo. Uždegimsi žvakutes...

Nepavyko. Lūkesčiai neišsipildė. Karo suskaldytas pasaulis, rūsti tikrovė be gailėsčio žlugdė viltis pamatyti gimtąjį kraštą. Jį matėm tik sapnuose. Mūsų laukė išievių dalia, kito pasirinkimo nebuvo.

Dabar, prabėgus daugiau negu pusei šimtmečio, lankantis tėvynėje teko išgirsti: „Jūs bėgote į Vakarų ieškoti geresnio gyvenimo...“ Tie žodžiai, nors nebūtinai man taikomi, skaudžiai žeidė širdį. Kas galėjo pasakyti, ar nujaust, kad pasitraukusiam bus lengviau? Kas galėjo žinoti, kokia

laikia dalia? Ne vieno tautiečio kaulus, prigludę svietima žeme...

Galvodamas apie tai, mintimis grįžtu į praeitį ir uėjusius metus. Kaip gyvi prieš akis iškyla daugelis tragiškų epizodų, kuriuos teko patirti. Beviltskai ieškau atsakymo: kuo buvau nusikaltęs, kad turėjau palikti Tėvynę? Kuo prasizgėjo mano mokyklos ir klasės draugai, bolševikų žiauriai nukankinti Rainių miškelyje jau pirmosios okupacijos metais? Klausimų daug, o atsakymai tik vienas ir nekeliantis abejonių. Reikėjo išdrįsti pasilikti okupantų pavergtose Lietuvoje — ir nebereikėtų šių prisiminimų rašyti... Gal tik kas kitas mane, kaip jauną, šį tą žadantį sportininką viena eilute paminėtų savo prisiminimuose...

Nelikty krepšinio, į kurį vertiausi žemaitišku atkaklumu ir kurį galia pavadinti savo „antruoju gyvenimu“.

Pradžią buvo Telsiuose. Kamolio viršų prikimšė skudurais, kieme žaidėme futbolą, o netrukus pradėjom bandyti ir krepšinį. Šeštoje gimnazijos klasėje gavau komandos marškinėlius su iš atminties neišdildančiomis TVG (Telsių valstybinė gimnazija) raidėmis. Tada pajutau tikrojo krepšinio pradžią. Telsiuose, pastatius naują gimnaziją su krepšinio sale, komandos žaidimas suoliais gerėjo. Netrukus žemaitijoje nebuvo lygių. Tuoj susilyginome su Šiauliu, Biržų, Klaipėdos. Vėliau, perėję į „Džiugo“, klubo komandą, buvome pakviesti į dešimties stipriausių Lietuvos komandų turnyrą Kaune. Iško-

vojom geriausios provincijos komandos titulą ir Kipro Petrusko dovaną. Ne vieną nusitebinome laimėjimu prieš Kauno LGSF komandą, kurioje žaidė jau pagarsėję krepšinininkai: Kulakauskas, Lagunavičius, Sieravičius. Ir tik lygoje kovoje pralaimėjome Kauno „Perkūniui“ su broliais Puzinauskais, V. Norkumi ir kitais žinomais žaidėjais.

Į krepšinio aikštės teks vel ir vel grįžti šių atsiminimų skiltyje. Tačiau pradžioje negaliu pamiršti kai kurių jaunystės dienų pergyvenimų.

Stebėtinai laimingai klostėsi karinės tarnybos reikalai. Bent keliose kariuomenėse pradėjau — niekur nebaigiau. Net šio neteko paleisti. Lietuvoje jau šeiminkavo sovietai, bet dar veikė Lietuvos komandų turnyrą Kaune. Iško-

vojom geriausios provincijos komandos titulą ir Kipro Petrusko dovaną. Ne vieną nusitebinome laimėjimu prieš Kauno LGSF komandą, kurioje žaidė jau pagarsėję krepšinininkai: Kulakauskas, Lagunavičius, Sieravičius. Ir tik lygoje kovoje pralaimėjome Kauno „Perkūniui“ su broliais Puzinauskais, V. Norkumi ir kitais žinomais žaidėjais.

Į krepšinio aikštės teks vel ir vel grįžti šių atsiminimų skiltyje. Tačiau pradžioje negaliu pamiršti kai kurių jaunystės dienų pergyvenimų.

Stebėtinai laimingai klostėsi karinės tarnybos reikalai. Bent keliose kariuomenėse pradėjau — niekur nebaigiau. Net šio neteko paleisti. Lietuvoje jau šeiminkavo sovietai, bet dar veikė Lietuvos komandų turnyrą Kaune. Iško-

JERONIMAS STANKEVIČIUS

Kovų už Lietuvos Nepriklausomybę karys

Daugiau kaip šimtą metų buvo kankinama Lietuva ir jos žmonės ateivių iš Maskvos. Keturiadesimt metų jie buvo uždraudę mūsų kalbą ir raštą. Buvo uždarytas Vilniaus universitetas, mokyklose vietoj lotyniškų raidžių įvesta Kirilica. Tai buvo svetima lietuvių tautai. Už lietuvišką žodį, už lietuvišką knygą lietuviui buvo sodinami į kalėjimą, tremiami į Sibirą. Todėl, kuomet devynioliktą metų pradžioje Lietuvoje buvo pradėta lietuvių savanorių kariuomenė, į ją stojo daugelis vyžotų kaimo vaikų. Šiuo keliu išėjo ir Suvalkijos vaikas Jeronimas Stankevičius.

Jeronimas Stankevičius.

Jeronimas gimė 1897 metų lapkričio 2-ąją Vilkaviškio apskrityje, Lankeliškių valsčiuje, Anslaukio kaime, dvaro kunčia šeimoje. Šeima gyveno vargingai. Iš septynių šeimose gimusių vaikų gyvi liko tik du. Pradėjęs mokytis pradžios mokykloje, turėjo ją palikti anksti mirus tėvui. Motina liko su dviem mažamečiais vaikais, pati būdama ligota negalėjo jų leisti į mokyklą. Jeronimas dėl to labai sielojosi, nes buvo labai žingeidus ir jam gerai sekėsi mokslas.

Po tėvo mirties kurį laiką dirbo ir pas turtingesnius ūkininkus. Truputį paūgėjęs, nepakęsdamas rusų caro valdžios, būdamas trylikos metų, išvyko į užsienį (į Prūsiją — Stalupėnų apskritį). Dirbo pas ūkininkus-junkerius. Daug skaitė.

Prasidėjus pirmajam pasauliniam karui, kaip Rusijos pilietis jis buvo internuotas ir patalpintas į rusų belaisvių stovyklą. Ten jam teko patirti visą vokiečių belaisvių stovyklų baisumą ir badą. Iš šio pragaro jis išgelbėjo prasidėjusi revoliucija.

Sugrįžęs į Lietuvą, jis terado seserį, kuri dirbo tarnaitė pas ūkininką. Motina mirė prieš pat karą ir jis tai tesužinojo grįžęs iš Vokietijos. Čia jis sužinojo, kad kuriama Lietuvos savanorių kariuomenė. Vienas iš pirmųjų jis į ją įstojo 1919 metų pradžioje.

Kovose už Lietuvos Nepriklausomybę Jeronimas Stankevičius kovojo su bermontininkais, bolševikais ir lenkais. Kovose su bermontininkais jis buvo sunkiai sužeistas. Pasveikęs Jeronimas vėl grįžo į veikiančios kariuomenės gretas. Kovose su bolševikais jis atliko žygdarbį. Netoli Rokiškio su vienuolikos karių grupe jis surado įsibrovusių bolševikų karių būrį (apie 150 karių). Padedant vienai lietuvaitei, vardu Onutei, Jeronimo būrys apsupo bolševikus ir staigiu puolimu paėmė visus ir

nelaisvę. Už šį žygdarbį Jeronimas Stankevičius buvo apdovanotas penktuo laipsnio Vyčio kryžiumi Nr. 350.

Kovose su lenkais Augustavo miškuose juos išdavė lenkų karininkas, tarnavęs Lietuvos kariuomenėje. Antrą kartą jam teko paragauti belaisvių stovyklos duonos. Tik šį kartą — lenkų. Čia jis parodė savo išradingumą ir iš lenkų belaisvės pabėgo. Jis pabėgo per Vokietiją. Sugrįžęs į Lietuvą, vėl įstojo į kariuomenę. Daugiausia tarnavo 2-me pėstininkų pulke. Pasibaigus kovoms, Jeronimas pasiliko tarnauti viršstarnybiniu, turėdamas vyresniojo puskarininkio laipsnį.

Vokiečių okupacijos metais Jeronimas daug jėgų įdėjo, kad kuo mažiau žmonių būtų išvežta iš Lietuvos darbams į Vokietiją. Dalyvavo organizuojant pasipriešinimą antrą kartą į Lietuvą sugrįžusiems bolševikams. Jis visas savo jėgas pašventė kovai su okupantais, palaikydamas glaudžius ryšius su partizanais.

Jis buvo išduotas ir areštuotas 1946 m. gruodžio 28 dieną. Apie metus laiko bolševikinės KGB bandė įrodyti jo kaltę, deja, tai ir nesugebėjo. Tuomet davė jam 10 metų laisvės atėmimo ir po to 5 metų tremties. Prasidėjo Jeronimo „kelionės“ Gulago etapais. Pradžioje kinto mišką Mordovijoje, po to dirbo Karagandos šachtose. 1955 metais paleistas iš lagerio, atvyko į tremtį pas savo šeimą, kuri tuo metu gyveno Krasnojarsko krašte, Strielkoje prie Angaros. Čia jis iki mirties dirbo fabrike.

Jeronimas Stankevičius mirė 1966 metais kovo 28 dieną. Palaidotas ant Jenisejaus upės kranto, Liesosibirsko kapinėse. Čia užsibaigė kovotojo už Lietuvos laisvę gyvenimo kelias. Kelias, kurį

APIE KRAUJO KAINĄ

Ne per seniausią gavau dovaną — reklamę, kartų ir turistų „apšvietai“ tinkančią, knygėlę — žurnaliuką (tokius leidinius dabar „bukletais“ Lietuvoje vadina) apie Raseinius. Išleista gražiai, iliustruota puikiom nuotraukom, duota pakankamai istorinės medžiagos ir vadinasi „Raseinių kraštas“.

Akys užkliuvo už Dubysos nuotraukų. Nebe ta jau, mūsų Maironio apdainuotoji, žemaitių upe.

Okupantai per anas nelemtas melioracijas iš tokios nuostabios upės upeliukštį padarė. Visa dar laimė, kad nesusiję puikiųjų Dubysos slėnių su naikinti ir padubysio miškų, kur kovėsi ir nelygioj kovoj už „Kęstučio“ apygardos partizanai.

Apie vieno jų žūtį daugiau žinių parašė vienas žuvusiojo draugų 1992 m. Raseiniuose buvo išleista knygutė „Rezistencija Pietų Žemaitijoje“ — tai „Kęstučio“ apygardoje žuvusiųjų partizanų ir rezistencijos dalyvių sąrašai. Surašyti partizanai, žuvę Tauragės, Raseinių, Jurbarko ir Šilalės rajonuose. Sąrašas yra 992 pavardės ir trumpos biografinės žinios. Ten 141 numeriu įtrauktas ir Virgilijus Butkus, mano bičiulis draugas. Tas bičiulis rašo, kad sąrašas klaidinga ne vien Virgio Butkaus gimimo data, bet ir šiaip daug

praėjo daugelis Lietuvos sūnų-patriotų. Siuntem sukanka 100 metų nuo Jeronimo Stankevičiaus gimimo. Šimtas metų nuo to, kai gimė paprastas lietuvis patriotas, kuris visą savo gyvenimą paaugojo kovai už Lietuvos Nepriklausomybę.

netikslumų (apie juos buvo informuotas vienas brošiūros autorių — Vyt. Steponaitis — ir pažadėjęs išleisti antrą pataisytą laidą, kurios, deja, iki šiol nėra).

Akušerė Justina Butkienė su savo vienturtiu sūnumi Virgilijum (gim. 1925 m.) atsikėlė į Raseinius 1931 ar 1932 m. iš Papilės ir gyveno senosios ligoninės patalpose.

Senosios miesto ligoninės rajone (Raseinių naująją ir labai modernią miesto ligoninę, iš Lietuvos besitraukdami, vokiečiai išsprogdino) gyvenę jaunuoliai susibūrė į grupę, kuriai vadovavo Antanas, vėliau Antonijum pramintas, Bakšys, labai daug dirbęs. „Kęstučio“ apygardoje ir žuvęs didvyrio mirtimi. Ta grupė leido laikraštuką ir spausdino atsišaukimus. Bakšiai buvo pavestas spausdinimo ir platinimo darbas. Laikraštuko ir atsišaukimų leidimui talkindavo ir Virgis. Jo tikslų pareigų bičiulis neprisimena, bet mano, kad buvo reporteriu.

1945 m. Virgis pradėjo mokytis Miniūnų kaimo (6 km. nuo Raseinių Viduklės link) pradžios mokykloje, juk reikėjo kur nors „įsidarbinti“. 1945 m. gruodį ar 1946 m. pradžioje Virgis atvyko aplankyti savo vienišų bičiulių, nes visi priklausė LLA (Lietuvos Laisvės armijai) ir atsisveikinti, prieš išeinant į mišką. Pasakojo, kad yra NKVD įtartinėjamas ir sekamas, kažkas naktimis slankioja apie namus, neramu.

Stribas Arcimavičius, vadinamas Arcimu, Raseiniuose, gavėję susitikęs mano bičiulį, išdidžiai pasigyrė: „Nušoviau tavo draugą Virgį, bus ir tau taip“.

Virgio bendražygis Endriukaitis tvirtina, kad Virgis Butkus žuvo 1946 m. gruodžio 5 d. Bedančių miške, prie Čigonkalnio — pakeliui į Šiluvą, visai netoli Dubysos. Jo lavonas gulėjo Raseiniuose, pamestas prie notaro J. Dičkėnio namų, iš kurių „išvauduotojai“ buvo padarę tikrą kankinių ir šventųjų gamyklą: NKVD ir milicijos būstinę, nepalyginamai baisesnę, net ir už Rainius.

Kur užkasė Virgio lavoną — neaišku. Spėjama, kad kažkur prie „Magdės“ šulinio. Tikrai yra šulinys ir ten buvo sodyba, ten kadaise gyveno Maironio apdainuotoji Raseinių Magdė. Deja, šalia to šulinio buvo įrengta dar viena kankinimų vieta: stribų būstinė — štabas ir apie tą pastatą užkasdavo žuvusius ar nukankintus partizanus. Tai gal ten ir mūsų Virgio kaukliai guli...

Teko ir man pamatyti tas, mižinkapi primenantias, kapines, nors ten tik vienas kryžius testovis ir tik puse lopų žadama koplytėlė pastatyti (ačiū Dievui, stribų būstinės nebėra).

Bičiulis žadėjo galbūt surasti Virgio nuotraukėlę. Noriu, kad jis nebūtų užmirštas, kaip daugelis tų, kurie kraujo kainą sumokėjo už teisę vadintis ir būti lietuviu. Apie partizanų kovas net kandidatai ir prezidentas nei žodeliu neužsimena (nei Lietuvoje, nei čia). Kązin kodėl? Negi jie mano labiau Lietuvą myli, kaip tie, kurie, anot Santvaro:

„pačiam pavasary, pačiam dienų gegužėje išėjo į amžinąją naktį“.

Emilija J. Valantinienė

Rugpjūčio 20 d. 1991 m. Estija atkūrė savo nepriklausomybę.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veitui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

Parduodu elektrinę

ligonio lovą.

Tel. 708-599-2998

Skambinti 6 v.v.-9v.v.

Parduodu „Audi“ 5000 S.

1984 m. laidos.

Skambinti: 773-838-1050

darbo metu 9 v.r. — 5 v.p.p

Vilniuje, Justiniškių rajone, parduodamas keletas kambarių butas. Besidomintiems, prašome kreiptis telefonu Vilniuje, 011-370-2-22-80-91, arba vakarais Amerikoje telefonu 413-549-0619

PAŽAISLIO VIENUOLYNŲ FONDŲ

(per įgaliojimą Algi Liepinaitį, išleidimui lenkštintukų apie šį vienuolyną svetimos kalbomis)

AUKOJO:

Elena Petackienė \$600
(a.s. Aleksandro Petackio atminimui mėsenaite lietuviško teksto lenkštintuko II laidoje)
Jedvyga ir Petras Grudis \$200
Marija ir dr. K.G. Ambrozaičiai \$100
Dr. A. ir dr. M. Vygantai \$100
Irena ir Juozas Polikšaičiai \$50
Mary Vaitkus \$50
Meirowas Parko LB apylinkės įrašas (per p. J. Rugelį) \$30
M. ir V. Buzikai \$20

Prašome atsiųsti Pažaislio Vienuolyno fondui, nes jis supažindina svetimus su vienuolyno vidurmišką meną, baroko stiliaus architektūra, o taip pat su struktūra, kurios padarė per Lietuvą perėję stačiatiki kaimo ir okupantai.

LIETUVOS ŠV. KAZIMIERO BERNYŠYŠIŲ ŠIRDINGAI DĖKOJA AUKOTOJAMS!

Aukos prašome siųsti šiuo adresu:
Pažaislio Fund
c/o Sisters of St. Casimir
2801 W. Marquette Rd.
Chicago, IL 60629-1817
Aukos galima nusiųsti nuo „Income Tax“.
Art šaltu užrašykite „Pažaislio Vienuolyno fondas“

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru.
Siunčiame baldus ir komercines siuntas.
Knygos siunčiamos Jūsų pasirinktai bibliotekai arba privačiam asmeniui į Lietuvą, \$59 sv., minimumas \$25.00.

Pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI:

\$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai, 50 svarų.

\$39.- šventinis - kava, arbata, kakava, mėsos konservai, vaisių sultys, sausainiai, saldainiai, aspirinas, vitaminai.

\$39.- vaikams - kakava, dešra, mėsos konservai, javainiai, vaisių sultys, riešutinis šokoladinis sviestas, sausainiai, saldainiai.

Įstaiga Floridoje: vedėja Vida Meiluvienė
7116 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, FL 33706.
Tel.: d. (813)360-9881, n. (813) 360-1364.

TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050; Fax (773) 838-1055
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

PLB SEIMAS VILNIUJE

Atkelta 13 pusl.

mus vadina lenkais pagal valstybes gyvenamąją vietą. Mes ten ne pirmoji, ne antroji, ne trečioji karta. Mes gyvename nuo amžių, mes ten nuo amžių išlaikome lietuvių, savo kultūrą, savo kalbą ir toliau norime ją išlaikyti, o jaunimas įsitraukia į tą darbą“.

Ryšiai su Lietuva taip pat yra neišsprendę, ypač Vakarų kraštų, kuriuos reikia spresti kartu su Lietuvos valstybe. Vieniems yra reikalinga rimta pagalba, kiti gali ne tik Lietuvai, bet ir Rytų kraštams, etninių žemių lietuviams padėti. Visų kraštų lietuviams susiorganizuoti į reikšmingą ir veiksmingą Pasaulio Lietuvių

Bendruomenę yra tikrai sunkus uždavinys, kuris pareikalauja ne tik sumanumo, bet ir nuosirdaus atvirumo. Šis seimas dar neišryškino kuriuo keliu eisime. Galbūt būtų teisinga apibūdinti taip, kad čia buvo gera pradžia, vienu su kitais susipažinimas ir atpažinimas dalies egzistuojančių problemų, apie kurias reikia ne tik visuomenę informuoti, bet ir ją įtraukti į problemų sprendimą, rengiant įvairias konferencijas, seminarus, vedant visas gyvas diskusijas spaudoje. Geriausios sėkmės naujai išrinktai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai.

Pabaiga.

Startec

SKELBIA:

SUTAUPYSITE
SKAMBINDAMI
Į TOLIMUS
KRAŠTUS!

79¢

už minutę
kalbant su Lietuva
24 val į dieną
7 dienas per savaitę

TIE KRAŠTAI TAIP
TOLI, KAIP TOLI
JŪSŲ TELEFONAS!

FREEDOM PLAN

Australija.....	42c
Kanada.....	19c
Vokietija.....	34c
Anglija.....	29c
JAV.....	13c

Nėra specialių mokesčių
Nėra suvaržymų
Nereikia pakeisti „long distance company“

1-800-483-5419

Pirmd. - penkt. 9 v.r. - 8 v.v.,
šeštđ.-sekmd. 9 v.r. - 5 v.v. EST

STARTEC
The Star of Long Distance Savings

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Margi Mankus su jurginų žiedais. Tuos ir daugybę kitų jurginų bus galima matyti parodoje šį savaitgalį Crestwood Civic Center patalpose.

Per klaidą į praėjusio šeštadienio „Draugo“ puslapi nepateko žinutė apie šio trečiadienio popietės renginį „Seklyčioje“, tačiau nuolatiniai „Seklyčio“ lankytojai jau žino, kad be smagios popietės šiame vyresniųjų lietuvių centre trečiadienis net nesivadintų trečiadieniu... Taigi atkreipkite dėmesį: rytoj, trečiadienį, rugpjūčio 27 d., 2 val. p.p., muzikas Faustas Strolia pamiksins visų balso stygas – vyks dainų popietė, o po to vienas uolus „Seklyčio“ lankytojas ir popietės aprašytojas pasidalinis išpūdžias iš kelionės Lietuvoje. Būs ir bendri pietūs. Visi maloniai kviečiami, laukiami. Atvykite!

Šiluvos atlidai yra graži tradicija, jau daug metų tęsiama Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje, kviečiant svečius kunigus iš artimesnių ir tolimesnių vietovių – kaip yra įprasta ir Lietuvoje, iš kurios pastaraisiais metais yra atsikviečiami pamokslininkai. Parapijos klebonas kun. Mykolas Yakaitis nežada šios kilnios tradicijos atsisakyti, todėl skelbia, kad šiemet Šiluvos atlidai vyks nuo rugsėjo 7 iki 15 d., o iškilminga procesija bus rugsėjo 14 d. Į atlidus pakviestas ir atvyksta svečias kunigas Stasys Šlepičius iš Ryškių parapijos, Telšių vyskupijos. Kaip matome, Švč. M. Marijos Gimimo parapija Šiluvos atlidų tradicijos neatsisako, tad reikia tikėtis, kad lietuvių visuomenė, kuri labai greitai kritikuoti, parodys solidarumą su parapija ir gausiai atliduose dalyvaus.

Liuda Rugienienė, JAV LB Tarybos narė, yra viena iš penkių JAV LB ir Lietuvos Respublikos Seimo komisijos narių. Šią vasarą dalyvavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime Vilniuje, o Ateitininkų studijų dienose Dainavoje rugpjūčio 29-rugsėjo 1 d. Ji kalbės tema „Ar Lietuvai yra reikalinga lietuvių (užsienio lietuvių)?“ Norintieji studijų dienose dalyvauti, raginami be atidėliojimų registruotis pas Vakare Valaitienę tel. 773-776-1561.

Skanių cepelinų pietus, paivaivintus linksma muzika, ruošia Cicero LB apylinkės valdyba sekmadienį, rugsėjo 7 d., 12 val. (po Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje). Visi Cicero ir apylinkių lietuviai kviečiami į parapijos salę linksmai pabendrauti, padainuoti ir skaniai pavalgyti.

Išvaizduokite tūkstančius margiausių, gražiausių žiedų – mažesnių ir labai didelių – žiedų! Jūs galite pamatyti ir pasigėrėti kasmetinėje jurginų parodoje, kuri rengiama Crestwood Civic Center patalpose, 14025 S. Kostner Ave, Crestwood, IL, šeštadienį ir sekmadienį, rugpjūčio 30-31 d., nuo 1 iki 5 val. popiet. Parodą rengia Southtown Dahlia Club, kuriam priklauso ir Margi bei Edward Mankus, veiklus Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus rėmėjai ir talkininkai. Ed Mankus yra Balzeko muziejuje Auslino teatro vedėjas. Jurginų parodos lankytojai raginami atsinešti foto aparatus, nes bus proga nuostabius žiedus įamžinti nuotraukose.

Pedagoginis liuanistikos institutas, veikiantis Čikagoje, Jaunimo centre, kviečia visus lietuvių studentus, nepaisant kur jie begyventų, studijuoti liuanistiką neakivaizdinio būdu. Susidomėję neakivaizdiniais kursais, prašomi kreiptis į PLI direktorę Stasę Petersonienę tel. 773-847-1693 arba raštu – 2534 W. 40th Str., Chicago, IL 60632.

Atkreipkite dėmesį į malonią žinią: „Draugo“ prenumerata visiems metams yra tik 60 dol. Šis papiginimas taikomas tik visai naujiems skaitytojams, o tokių papiginimą administracija gali suteikti tik JAV LB Kultūros tarybos (ir Lietuvių fondo, kuris skiria lėšas) dėka, pridėdama, žinoma, dar ir savo nuolaidą. Kviečiame pasinaudoti šia reta proga.

JAV kariuomenės plk. lt. filosofijos mokslų magistras Edmundas R. Čapas rugsėjo 7 d., nuo 9:15 iki 10:30 val. ryte, kalbės Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Plk. lt. E. R. Čapas tarnavo Pentagone, o š.m. rugsėjo mėnesį vyks į Bosniją, kur vadovaus JAV kariuomenės transporto operacijoms. Jis yra parašęs knygą „Namie: Lietuvoje ir JAV“, kurioje aprašyti išpūdžiai iš lankomosios Lietuvoje. 1993-1994 m. jis tarnavo JAV ryšių karininku Lietuvoje. Po tarnybos Bosnijoje su šeima planuoja apsigyventi gimtajame Clevelande ir Šiauliuose. Taigi pokalbis bus labai įdomus, laiko nedaug jam skirta, tad bus pradėta punktualiai. Atkreipkite dėmesį į datą ir valandą. Pokalbį su plk. lt. E. Čapu rengia PLC renginių komitetas.

D. BINDOKIENĖS ĮSPŪI
IŠ KELIONĖS

„Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė, nors ir labai neturėdama laiko, nusileido „senjorų“ globėjos Elenutės Situtienės „atkakliams“ kvietimams ir prašymams (nes „lašas po lašo ir akmenį prasta“) ir rugpjūčio 20 d. atėjo į „Seklyčią“ pasidalyti su mumis išpūdžias iš savo kelionės „i“ ir „po“ Lietuvą.

Klausytojų prisirinko labai daug, nes visi žino, kad redaktorė ne tik vedamosius rašo, „Draugą“ redaguoja ir „diriguoja“, bet ir labai įdomiai kalba, daug pasako ir „iš tuščio“ kiaušą nepilsto (kaip pas mus dažnai pasitaiko).

Redaktorė iš karto pareiškė, kad: keliavo kaip turistė ir kaip mama (jauniausias sūnus Paulius gyvena Vilniuje), kad neparsivežė negerų išpūdžių, kad visuma gera: Lietuva keičiasi į gerąją pusę.

Pabuvus ir pamčius ją „iš šito šono“ – Lietuva atrodo kitaip, kaip būnant „kitoj pusėj ežero“. Dabar redaktorė sakosi labiau suprantanti Lietuvą. Man pasirodė, kad prie to didesnio supratimo labai daug prisidėjo sūnaus Pauliaus nuosprendis nebegrįžti į Ameriką – pasilikti gyventi Lietuvoje, nes čia esanties jo šaknis (ir sužadėtinę). O kai prieš trejetą metų atvažiuodami į Vilnių, tai po pusmečio norėjo bristi bristi per Atlantą atgal į Ameriką. Įdomu tai, kad ir Pauliaus sužadėtinė nenori išvažiuoti į JAV, nori gyventi namie – Lietuvoje.

Paulius dirbdamas su įvairiausiais žmonėmis (biurokratais ir paprastais, ir institucijose) pats ant savo kailio patyrė ir savo akimis matė, kad gyvenimas krypta į gerąją pusę.

Prelegentė pirmiausia apkalbėjo savo gimtinę – Bartininkus, kur gimė ir kur Vytautiniene (Vytauto Didžioji) statydintas bažnyčias visad rašau didžiąja raide, „EJ“ buvo krikščionys. Bažnyčios, deja, nebėra. Nugriauta per karą. Likus tik kruva didžiulių neatsitų akmenų, kuriuos buvusi parapijietė palietė savo pirštais.

Veiveriuose buvę šiek tiek geriau. Ten redaktorė lankė pradžios mokyklą ir gimnaziją (tėvis buvo gimnazijos sekretorium) ir ten 1939 m. pamatė kankioja svarbia proga atvykusį prezidentą A. Smetoną (vilkintį juodą apsiaustą su karakolio apykakle ir rankoj laikantį pilką skrybėlę, o Mama sakiusi: „Žiūrėk, vaikeliai, tai mūsų prezidentas“. Ir tas vaizdas „vaikeliai“ liko visam gyvenimui, kaip ir šaulių dūdų orkestras.

Veiverių kapinaitėse priguldė daug kankinių – mūsų partizanų. Yra ir paminklas. Tais paminklais nusėta visa Lietuva.

Išvažiuojant iš Veiverių susitiko Gedimino Ilgūno vadovaujamą dviratininkų grupę (jų tarpe buvo ir „Draugo“ skaitytojų), kurių kelionė vadinosi „Partizanų keliais“ (lankė žuvusių kapus).

Redaktorė sakėsi, kad keliaudama jautėsi lyg sapne. Ji nevažiavo į Lietuvą kaip į gimtinę, nes ją išvežė per mažą, kad žinotų, kas esanti, kur priklauso, kad „turėtų šaknis“.

Dar ir dabar ji jaučiasi ir sava, ir svetima. Nenori nieko gauti iš Lietuvos, nori tik duot, ir tai įrodė, atiduodama jauniausiąjį sūnų.

Kelionė puikiu greitkeliu Vilnius-Palanga irgi sukele keistą, ir sapną, panašią, nuotaiką: tokią „žinai-žinai, lyg vaikų geografinis žaidimas

„Kelionė per žemėlapi“. Iš greitkelio eina rodyklės į Kauną, Jurbarką, Panevėžį ir kitus miestus. Apie juos viską žinai, o tuo pačiu jų nežinai, nes niekad ten nesi buvus.

Švariausias miestas (kokį redaktorė kada matė) esąs Vilnius. Taip pat švarios ir Vilniaus sienos: kilometrai kilometrų rausvų, gelvų, žalsvų ir baltų sienų. Matė tik ant tvoros prie Kalnų parko kokių „lozungų“ prikeveržota, o šiaip – jokių.

Su sūnum vaikščiojo po Vilnių dieną ir naktį – niekas neužkabino, nesijautė net, kad kas galvotų užpulti, o Čikagoje vakare jau nebedrįstanti viena iki pašto dėžutės nueiti. Istorija visur ta pati, nes bet kur pasaulyje, pakliuvus į prastą kvartalo patamsyje, galima ne tik pignų, bet ir galvos netekti.

Mes turėtume matuoti tai, kas vyksta Lietuvoje, tais pačiais masteliais, kuriais matuojame kas vyksta Amerikoje: ką mes čia turime ir kas čia darosi.

Žmonės Lietuvoje nei blogesni, nei geresni, kaip kitur, bet ir be aureolių – ne šventieji.

Yra elgetaujantys, benamių, vagilių, girtuoklių, vaikai prašo maisto iš užkandžiaujančių prie stalių (kad ir Gedimino gatvėje, Vilniuje).

Yra prostitucija. Prie geležinkelio ir autobusų stoties savo „patarnavimus“ parduoda jaunos rusės, bet yra ir paauglių, net nei 15-kos metų neturinčių lietuvių. Net ir toks populiarus laikraštis „Lietuvos rytas“ ir skelbimų skyrių prisidėjęs prostitučių skelbimų (ir net su kainoraičiu). Tokie ir panašūs dalykai vyksta ir šitame krašte, tik laikraščiai nespausdina „skelbimų“.

Lietuvos himne yra žodžiai: „Tegul saulė Lietuvos tamsum prašalina“. Tikėkim ir darykim viską, kad tie nelemti tamsumai būtų pašalinti.

Vilniuje vyksta begalės restauracijos, ypač jų daug senamiestyje. Ir čia pasitaiko tiesiog kvailių dalykų (kai persistengiama). Pavyzdžiui: Ježuitai Vilniuje ir Kaune restauruoja savo pastatus. Restauracijos komisija darbus sustabdo – neleidžia įrengti modernių tualetų. Pastatus reikia atrestauruoti tokius, kokie jie buvo senovėje... Ir čia ne anekdotas.

Panašūs įvykiai vyksta ir Marijampolėje, kur tėvai marijonai mėgina atstatyti gimnaziją. Gimnazija – trijų aukštų pastatas su daugybe langų. Restauracijos komisija neleidžia langų įstiklinti mo-

„Grandies“ studentų ratelio šokėjai Tania Mikaitytė ir Dainius Brazaitis (kairėje) bei jaunių ratelio šokėjos Viktorija Trakytė ir Kristina Mikaitytė laukia naujo sezono repetitijų, kad galėtų vėl ruošti naujiems pasirodymams ir naujoms linksmoms šventėms.

dniais, šalčio nepraleidžiančiais, stiklais. Gimnazijos direktorius kun. R. Gaidys bando įrodyti, kad, įdėjus naujoviškų stiklus, bus galima žymiai sumažinti šildymo išlaidas. Įdomu kaip šitos „kautynės“ baigsis?

Kokia nuostaba ir laimė kiekvienam lietuviui matyti Gedimino kalne plevėsujančią trispalvę ir kokiam dvasios pakilime turėjo būti redaktorė, kai Gedimino kalno pilies bokšte savo rankos plaštaka galėjo apkabinti karaliaus Mindaugo kardo rankeną – tą pačią, kurią Mindaugas laikė savo rankoj gal 1253 metais. Kardas ilgas ir platus. Pagal tai atrodo, kad mūsų pirmasis karalius buvo aukštas ir stambus vyras.

Arba vėl... nuostabieji Trakai (sūnus vis taisės redaktorė, kad neteisingai Trakus kirčiuojanti, o jai darėsi keista kad „kiaušinis pradėjo vištą mokyti“ ir dar tokią, kuri tiek daug „viščiukų“ liuanistinėse mokyklose per daugelį metų mokė lietuviškai ne tik kalbėti, bet skaityti ir rašyti).

Pily yra kambarys su židiniu ir mūsų prelegentė išvaizdavo kunigaikštienę Birutę prie jo sėdinčią su mezgama kojine rankose... Paskui tos didžiulės virtuvės, kur būdavo paruošiamas maistas svečių priėmimams (stirniena, šerniena ir tetrervinai-kurtiniai). Arba mūsų būsimasis Didysis kunigaikštis, tada dar Vytuku šaukiamas (išstrūkę iš mamos globos), belakstantis pilies kieme, besisivaistantis tarp kareivių ir prašantis, kad leistų jam pažaisti su ietimi ar lanku...

Ir, palietus sienos akmenį, imi galvoti, kas ir kada tą akmenį yra prieš šimtmečius liečius... Tada pajunti, kad priklausi.

Man prisimena seniai Vokietijoje B. Bradzionio paraišytas posmas, apie tai, kad šaknys lieka ten, kur gali grįžti ir aklas:

„Mus kaip žolę likimas išrovė,

Tiktai šaknys paliko tenai, kur prie upių piliakalnių stovi, kur sugrįžt aklas kelią žinai...“

Panaši nuotaika mūsų turistų buvo apėmusi, kai Kaune Vytauto Didžiojo karo muziejų sustojo prie „Lituanicos“ liekanų. Žiūrėjo ir negalėjo suprasti kas buvo Darius ir Girėnas: bepročiai ar nepaprastai drąsūs ir narsūs vyrai, kad tokiu menku lektuvėliu drįso leisti į skrydį per Atlantą. Tiedu drąsuoliai, kaip ir mūsų partizanai, išėjo į nelygią kovą ir nors žuvo, bet liks amžiams Lietuvos istorijos šaknyse.

Po to tikrai įdomaus ir taip įdėmiai susirinkusių išklauso kelionės išpūdžių papasakojimo, redaktorė atsakė į klausimus. Jų buvo daug ir įvairių. Pasiklausyti D.B. kelionės išpūdžių buvo atvykę ir Juozas Kojelis (tuo metu iš Santa Monica viešėsės Čikagoje), taip pat ne per seniausiai iš Lietuvos, kur septynetą savaitių praleido, parvažiavęs. Dailiai padėjo mūsų prelegentei, o mes jam už tai paplojom. Taip pat ir dr. P. Kisilijus buvo užsukęs pasiklausyti. Žodžiu, buvo labai smagu ir esame dėkingi mielai „Draugo“ redaktorei už mūsų labai prarastą laiką ir už tokią įdomią istoriją apie kelionę namo. Šito „pasidalinimo kelione“ ilgai neužmiršim.

Emilija J. Valantinienė

Marija Vaitkienė, gyvenanti už 300 mylių nuo Čikagos, Belleville, IL, išgijo 5 bilietus į „Draugo“ pokylį, kuris bus rugsėjo 21 Martinių salėje. Laukiame ir daugiau svečių iš tolimesnių vietovių.

Bilietai į „Draugo“ metinį pokylį, rengiamą Martinių salėje rugsėjo 21 d., gaunami dienraščio administracijoje. Visi maloniai kviečiami pokilyje dalyvauti.

Jaunimo tautinių šokių grupė „Grandis“ po vasaros atostogų susirinks Pasaulio lietuvių centro mažojoje salėje registracijai šia tvarka: rugsėjo 7 d., sekmadienį, 5:30-7 val. vak., jaunių ir moksleivių ratelis; rugsėjo 12 d., penktadienį, 6:30-7:30 val. vak., pradžios mokyklos mokinių (iki 6 skyriaus), o tą patį vakarą studentų ratelio šokėjai ir moksleiviai renkasi 7-9 val. vak. Ateitininkų namuose, Lemonte. Tą dieną ir tuo pačiu laiku bus priimami ir nauji šokėjai. Jei turite klausimų, prašoma skambinti „Grandies“ vadovei Violetai Fabianovich tel. 773-436-1624.

Saugokimės Darbo dienos pavojingo automobilio eismo greitkelioose, vedančiuose iš Čikagos, bet iki Lemonto tikrai nebus pavojinga nuvažiuoti, tad visi kviečiami atvykti į gegužinę Pasaulio lietuvių centre „Vasara '97“, o ją rengia LB Vidurio vakarų apygardos ir apylinkių valdybos. Svečiai bus vaišinami lietuviškais valgiais, šokiams ir dainoms gros Algimantas Barniškio muzika, o latvių ir lietuvių sporto komandos kovos dėl laimėjimo dovanų.

Filisterių Skautų sąjungos Čikagos skyriaus vakaronė bus penktadienį, rugsėjo 12 d. Camelot restorane, Hickory Hills, IL. Visi filisteriai kviečiami. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti fil. Ramonai Kaveckaitėi, tel. 708-499-0687.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų moterų sąjungos trečios kuopos susirinkimas šaukiamas rugpjūčio 30 d., šeštadienį, 3 val. popiet, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visos narės raginamos dalyvauti.

SKELBIMAI

x „Maironio“ liuanistinė mokykla, Pasaulio Lietuvių centre, Lemont, IL, pradeda mokslo metus šeštadienį, rugsėjo 6 d. Tą dieną nuo 9-10 val. ryto vyks naujų mokinių ir galutinė registracija. Registruoti mokiniai renkasi klase 9:45 v.r. Visi mokiniai dvi mokyklos marškinėlius. Tuoj po atidarymo tėveliai yra kviečiami dalyvauti tėvų komiteto susirinkime apatinėje salėje. Bus svarbūs pranešimai. Nuo 10-12 v. p.p. vyks pamokos mokiniams. Mokykloje veikia darželis (4 ir 5 metų programa), atskiros vaikų ir suaugusiųjų lietuviškai besimokančių klases bei 10 klasių pagal Švietimo tarybos programą. Raginame paštą gautus registracijos lapus nedelsiant grąžinti iki rugsėjo 2 d. Su klausimais kreiptis į mokyklos direktorę, Eglę Novak tel. (630) 257-5918. (sk)

Priespiečių metas Mair

okykloje, veikiančioje Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.